

MKCRP002KFMP

*Exp. e-pracna
22/4/2010*

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Vážený pan
David Ondráčka
Transparency International - Česká republika, o.p.s.
posta@transparency.cz

Váš dopis značky

Naše značka

Vyřizuje / linka
Plívová/ 387V Praze dne
21. dubna 2010

Vážený pane Ondráčko,

zasílám Vám tímto avizované doplňující informace k dotazům, s nimiž se Transparency International ČR, o.p.s. obrátila na Ministerstvo kultury ČR dne 24. března 2010.

Jedná se o kopii dopisu zasláního iniciativě Za Česko kulturní, jehož obsahem je vyjádření MK ČR k tzv. Balíčku otevřenosti s návrhy na zkvalitnění činnosti ministerstva, který byl MK ČR zaslán dne 25. března tohoto roku.

S pozdravem

Viktorie Plívová
vedoucí Informační kanceláře
Ministerstvo kultury ČR

Mgr. Hana Smetanová
ředitelka odboru sekretariát ministra kultury

V Praze dne 19. dubna 2010

Vážený představitelé iniciativy Za Česko kulturní,

z pověření ministra kultury pana Prof. Václava Riedlbaucha Vám zasílám vyjádření Ministerstva kultury k tzv. Balíčku otevřenosti s návrhy na zkvalitnění činnosti ministerstva, který jste zaslali dne 25. března tohoto roku.

Materiál byl projednán v poradě vedení ministerstva a ředitelé věcně příslušných odborů se k návrhům v „balíčku“ vyjádřili. Shromáždil se tak poměrně rozsáhlý svazek textů obsahující stanoviska k Vaším návrhům. Jednotlivé body „balíčku“ byly také projednány pod vedením předsedkyně paní Marty Smolíkové v Radě pro umění. Stanoviska jednotlivých odborů k Vaším návrhům se příliš neliší, podobě vyzněl i názor Rady pro umění.

Předkládá se proto vyjádření za ministerstvo souhrnně. Vzhledem k tomu, že jste ponejvíce osobně zainteresováni na dotačním řízení odboru umění a knihoven (Š.Havlíčková ve více projektech tance a divadla, J.Vávra ve 2 projektech literárních periodik a divadla), za základ bylo vzato stanovisko tohoto odboru. Pokud se stanovisko některého jiného odboru výrazně liší, je ve vyjádření na to upozorněno. Hovoří-li se o „živém umění“, jde o stanoviska Odboru umění knihoven (OUK) a odboru regionální a národnostní kultury (ORNK).

V y j á d ř e n í :

Obecně:

Podepsaný (pro zjednodušení dále ZČK) opakovaně operuje s Příkazem ministra kultury č. 13/2007, ten však byl s účinností k 5. 10. 2009 zrušen Příkazem ministra kultury č. 22/2009 (o poskytování dotací).

K jednotlivým bodům :

Ad příloha I, bod 1.

V oblasti živého umění nebyl shledán důvod rušit či zvyšovat limitovaný počet žádostí (zejména s ohledem na možnost podpory celoroční činnosti). Možnost podat maximálně tři žádosti po všech zkušenostech vyhovuje žadatelům k pokrytí jejich požadavků, mají-li více aktivit, musí zvolit ty, jež pro státní podporu preferují. Zvýšený počet žádostí by neúměrně zvýšil nárok na administrativní přípravu dotačního řízení ze strany pracovníků MK i ze strany

hodnotitelů, členů komisí. Odbor médií a audiovizí (OMA) by takové limitované navýšení počtu žádostí mohl akceptovat.

Ad příloha I, bod 2.

Není úkolem Ministerstva kultury podporovat projekty, o které by veřejnost neměla zájem. I kulturní projekty se pohybují v rovině nabídka – poptávka. Jestliže veřejnost není ochotna za návštěvu výsledku projektu (divadelního představení, výstavy apod.) zaplatit byť i jen minimální částku, třeba jako dobrovolné vstupné (které lze vybírat i při open-air akcích), je nutno mít za to, že o ně nemá zájem. Poskytování dotací na takové projekty by pak muselo být posouzeno jako nevhodné nakládání s prostředky státního rozpočtu – rozpor se zákonem č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla).

Pokud jde o autorské projekty, zmíněné v tomto bodě, na jejich podporu neslouží dotace (z programu Kulturní aktivity), nýbrž stipendia podle zákona č. 203/2006 Sb.

ZČK zmiňuje projekty „výdělečné či částečně výdělečné“. Na takové projekty však nemůže být dotace ze státního rozpočtu vůbec poskytnuta. Účelem státní dotace není vytvářet jejímu příjemci zisk. Při tomto pojetí profesionálního umění by tu byl rozpor s příkazem ministra č. 22/2009, se zásadami vlády pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím (usnesení vlády č. 92 ze dne 1. 2. 2010) i s § 14 zákona č. 218/2000 Sb.

K samotnému pojmu „profesionální“ lze uvést, že jej používá § 34 Organizačního řádu Ministerstva kultury při vymezování působnosti OUK – jde o to, že příjemce dotace má oprávnění k činnosti, na kterou žádá dotaci.

Ad příloha I, bod 3.

ZČK poněkud směšuje osobní náklady (mzdy a ostatní osobní náklady) a režijní náklady. Zmínka ZČK o najímání externích spolupracovníků znamená vlastně přiznání k porušování zákoníku práce, zejména jeho § 74 odst. 1. Zásady vlády pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím umožňují hradit z dotace i mzdy, záleží však na tom, jak jsou nastaveny podmínky v dotačních rozhodnutích. Účelem dotací poskytovaných MK je podpora projektů, nikoli podpora žadatelů jako takových (ať již nestátních neziskových organizací, malých podnikatelů nebo jiných kategorií subjektů) – veřejnost má prospěch z projektů, resp. výsledků projektů (výstav, hudebních festivalů a podobně), nikoli z existence subjektů, které projekty realizují a žádají na ně dotace. Z tohoto důvodu také poskytuje MK dotace na mzdy pracovníků příjemců pouze v omezené míře. Není účelem dotací financovat „management“ příjemců. Účelem dotací je hradit náklady projektu jako takového, tedy především náklady na výkonné umělce, autory a podobně.

Tento postoj vychází z Koncepce účinnější podpory umění na léta 2007 – 2013 – viz usnesení vlády ČR č. 676 ze dne 31. května 2006, dále jen Koncepce, která stanovuje, že předmětem podpory je podpora tvůrčí umělecké činnosti a jejího zpřístupňování občanům ČR. Proto MK při vyhlášení podmínek výběrových dotačních řízení klade důraz především na kvalitu projektu (= kvalitu nabízené kulturní služby pro občana) a v návaznosti na projekt přihlíží i k tomu, kdo projekt předkládá (= v rámci daných možností usiluje o podporu NNO). Proto je podstatná část prostředků státního rozpočtu, v OUK vyčleněná pro profesionální umění, určena na podporu umělců a umění v ČR.

Ad příloha I, bod 4.

Tato podmínka koresponduje s tím, že péče o občany je především úkolem obecních a krajských samospráv (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, č. 129/2000 Sb., o krajích, a č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze). Jestliže určitý projekt nemá zájem podporovat samospráva (která je podle příslušných zákonů, lze říci, „blíže k občanům“), neměl by jej podporovat ani stát v zájmu hospodárného využívání státního rozpočtu.

Ad příloha I, bod 5.

Pomineme-li fakt, že dotační rozhodnutí podle § 14 zákona č. 218/2000 Sb. nelze změnit, neboť to právní řád neumožňuje a změna tohoto rozhodnutí by tedy byla v konečném důsledku protiústavní akt, je nutno uvést, že s oporou v Zásadách vlády pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím i příkazu ministra č. 22/2009 je v dotačních rozhodnutích MK stanoven maximální podíl dotace na celkových nákladech projektu, nikoli absolutní číslo. Tato připomínka ZČK se tedy týká zahraničního odboru a MK ji považuje za opodstatněnou.

Ad příloha I, bod 6.

Lektorské posudky a doporučující listy představují jistou formu odborného posouzení návrhu projektu a tím, že je OUK vyžaduje, plní povinnost předběžné finanční kontroly prováděné před poskytnutím dotace, jak to stanoví zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Nicméně MK zváží efektivitu tohoto požadavku či jeho případné nahrazení uvedením jména garanta (ručitele).

Ad příloha I, bod 7.

Požadavek na údaje o celkovém rozpočtu organizace za uplynulý rok vychází ze Zásad - z bod 8 přílohy (formulář žádosti). Jeho smyslem je alespoň základní přehled pro MK a členy komisí o žadateli, o rozpočtových objemech ve vztahu k požadavku na dotaci.

Ad příloha I, bod 8.

Každý projekt musí mít správně a úplně vyplněn vlastní formulář. Pokud ne, je vyřazen. MK zváží pro příští výběrové dotační zřízení možnost přikládat kopii požadovaných dokladů (kopii dokladu o právní subjektivitě žadatele, kopii dokladu prokazujícího oprávnění osoby jednající za žadatele, kopii smlouvy o založení běžného bankovního a další) pouze k jedné žádosti. OMA nesouhlasí s návrhem, aby požadované doklady o právní subjektivitě byly předkládány pouze v případě, pokud doznaly změny od doby, kdy byly naposledy předloženy.

Ad příloha I, bod 9.

Definovat „kulturní časopis“ by asi bylo dosti problematické. Formulace, použitá v oblasti výtvarného umění, se jeví jako vhodnější. Ovšem zkušenost z minulých let ukazuje, že odborné komise chápou pod pojmem „literární periodikum“ i taková periodika, v nichž literatura přesahuje k jiným uměleckým oborům, potažmo obecně ke kulturně-společenským tématům, a její podíl tedy není dominantní (viz Analogon, Babylon, Labyrint revue, Listy, Prostor aj.). Novou formulace lze ale zvážit.

Ad příloha I, bod 10.

Uvádět cenu v tiráži není z hlediska právního příliš vhodné z důvodu, který uvádí ZČK: vydavatel může jen obtížně ovlivnit cenu, za kterou se publikace dostane ke konečnému spotřebiteli. Jde tu vlastně o princip neziskovosti projektu, jen jinak vyjádřený. Pokud je projekt časově a věcně ohraničený (počet vydaných publikací v daném roce s určitými příjmy v daném roce), což by být měl, není třeba v dalších letech zkoumat pohyby ceny vydané publikace. Tomuto požadavku lze vyhovět.

Ad příloha II, k čl. III odst. 1 PM č. 42/2006.

Člen komise musí být při posuzování návrhů projektů objektivní a nezaujatý. Pokud by byla jména členů komise předem známa, vzrostlo by riziko korupčního jednání vůči členům komise ze strany žadatelů (toto riziko je výslovně zmíněno i v rezortním protikorupčním programu Ministerstva kultury – příkaz ministra č. 15/2009).

Ad příloha II, k čl. IV odst. 5 PM č. 42/2006.

Pojem „přiměřeně“ je standardní pojem používaný pro vyjádření vztahu mezi ustanoveními normativních předpisů. Jeho používání je řešeno i Legislativními pravidly vlády. Návrh ZČK na použití slova „ekvivalentně“ je z hlediska legislativně-technického nesmyslný.

Ad příloha II, k čl. VI odst. 2 PM č. 42/2006.

Formulace navržená ZČK postrádá smysl. Komise je poradní orgán, nemá žádnou rozhodovací pravomoc. To je naprosto zásadní skutečnost, kterou si signatáři nepřiliš dobře uvědomují. Komise radí, doporučuje, nerozhoduje a nenese za následné rozhodnutí odpovědnost. Protože se od jejího doporučení může ředitel věcného odboru odchýlit, není důvod pro zveřejňování záznamu z jednání komise. Je to stejné, jako kdyby účastník správního řízení obdržel napřed koncept rozhodnutí (třeba o obnově kulturní památky) podepsaný referentem a následně by obdržel rozhodnutí (třeba odlišné) jakožto správní akt úřadu podepsané ředitelem příslušného odboru.

Ad příloha II, k čl. VII odst. 1 PM č. 42/2006.

Rozpočtový rok je podle zákona č. 218/2000 Sb. shodný s rokem kalendářním. To znamená, že do konce kalendářního roku musí být rezerva rozdělena v podobě pravomocných rozhodnutí o poskytnutí dotace (i vyplacených dotací). Není tedy důvod zveřejňovat informaci o využití rezervy – například je třeba pamatovat na situaci, kdy bude část rezervy přeúčtována v rámci jednoho programu jinému odboru. Ostatně informace o dotacích lze získat z veřejně přístupného systému CEDR. (V posledních dvou letech např. ředitel OUK si neponechal s ohledem na nižší objem peněz v rámci kulturních aktivit žádnou rezervu).

Ad příloha III.

Na prioritní akce se dotace poskytují na základě správně a úplně vyplněných žádostí. Autoři balíčku se mýlí – grantová komise, jak už výše řečeno, nerozhoduje nejen o prioritních akcích, ale o žádných. Je poradním orgánem ředitele odboru! Prioritní akce jsou zveřejněny na webových stránkách MK – viz výsledky výběrových dotačních řízení v roce 2010. Návrhy

prioritních akcí vycházejí zpravidla z předchozích jednání dotačních komisí. Letos tyto návrhy projednal ministr s vedením věcných odborů a dle své pravomoci o nich rozhodl.

Smyslem prioritních akcí je poskytnout určitou jistotu finanční podpory akcím, které dle názoru MK plní veřejnou kulturní službu způsobem nejlépe vystihujícím požadavky kulturní politiky státu.

Pokud jde o víceleté granty, platný právní řád je neumožňuje. (Signatáři stále nechápou rozdíl mezi státní správou a samosprávou!). Protože je rozpočtový rok shodný s kalendářním, může být rozhodnutí o poskytnutí dotace vydáno jen na jeden kalendářní rok. Není možné dotace z programu Kulturní aktivity poskytovat na základě smlouvy (vyjma stipendií podle zákona č. 203/2006 Sb.), neboť by to bylo v rozporu s § 17 zákona č. 218/2000 Sb. V tom se možnosti státu a krajů, měst a obcí liší.

Informace o projednání v Radě pro umění

„Baliček“ byl prodiskutován na posledním jednání Rady pro umění. Rada diskutovala možnost zvýšit mzdový limit nad 10 procent, formulace „kulturní časopis“, jeden hlas se stavěl pro zvýšení počtu žádostí na 5 od jednoho žadatele, většinou byli členové Rady pro zrušení spodní hranice spoluúčasti žadatele (v platném příkazu je stanovena pouze horní hranice 70, resp. 50% dotace) – zavedeno je u některých odborů. Podpořila sjednocení kritérií v jednotlivých odborech MK. Většinu námětů uvedených v textu ZČK Rada k přijetí nedoporučila.

Vážení představitelé iniciativy za Česko kulturní, je zřejmé, že některé jednotlivé Vaše náměty mohou pomoci Ministerstvu kultury při každoročním vyhodnocování dotačního řízení a jeho úpravách v rámci dané legislativy a za ty Vám děkujeme. Jiné z důvodů legislativních či empirických akceptovat nelze. Vedení ministerstva je i nadále otevřeno Vašim námětům a doporučuje, aby byly uplatněny zejména prostřednictvím Rady pro umění.

S přátelským pozdravem

Vážení představitelé iniciativy za Česko kulturní

pan Jan VÁVRA, koordinátor iniciativy / adresa doručení /
paní Libuše BĚLUNKOVÁ, šéfredaktorka kulturního čtrnáctideníku A2
paní Šárka HAVLÍČKOVÁ, ředitelka Divadla Alfred ve dvoře
pan Vít HAVRÁNEK, ředitel Galerie Tranzitdisplay
pan Ondřej HRAB, ředitel Divadla Archa
paní Jana NAVRÁTILOVÁ, šéfredaktorka Taneční zóny
paní Marta LAJTNEROVÁ, místopředsdkyně sdružení Art
pan Miroslav PUDLÁK, ředitel Hudebního informačního střediska
paní Terezie POKORNÁ, šéfredaktorka Revolver Revue
P r a h a